

Gecomponeerde rust.

Het is nu ruim anderhalve week geleden dat ik mijn laatste koorrepetitie leidde. Door de beperkende maatregelen om het Coronavirus in te dammen zijn repetities stilgelegd. En niet alleen koorrepetities, maar het voelt alsof alles langzamerhand tot stilstand komt. Gefaseerd, niet abrupt, maar langzaam maar zeker. De hele maatschappij remt af. En meteen duiken er nieuwe initiatieven op. Goed bedoeld en enthousiast. Om bij mijn eigen professie te blijven: er worden door collega dirigenten koorrepetities gesimuleerd door on-line met stemgroepen te gaan zingen. Iedereen thuis voor zich, maar virtueel toch samen. Zoals op dezelfde wijze het Rotterdams Philharmonisch Orkest de muzikale stroom van [Alle Menschen werden Brüder](#) door wilde geven.

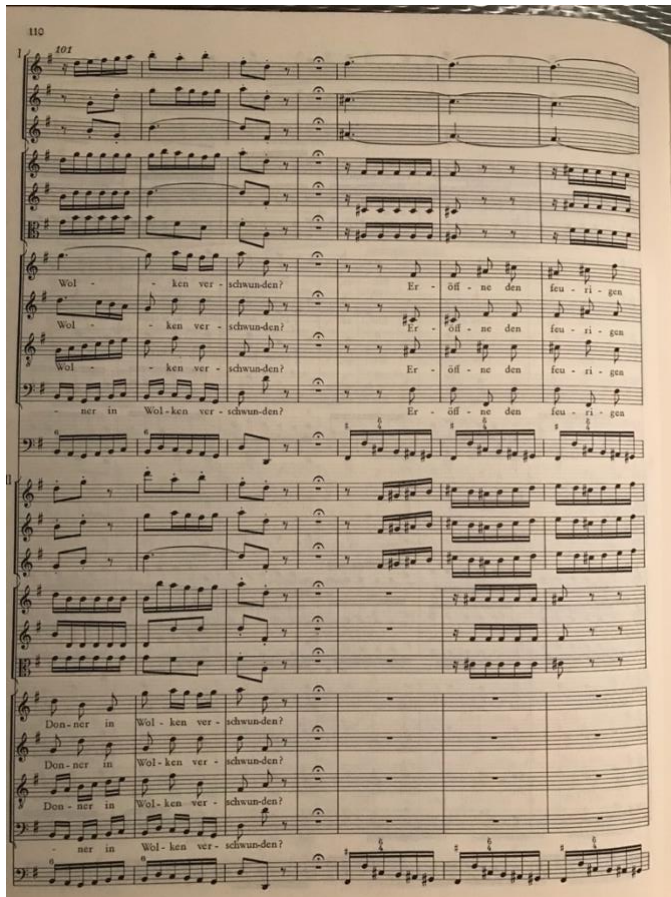
Ook mijn kinderen krijgen op school on-line les en leerkrachten vinden digitale wielen uit waar ze zelf verbaasd over zijn. Want we willen graag doorgaan waar we mee bezig zijn. Hoe dan ook. Plannen maken, de geannuleerde en afgelaste concerten verplaatsen.

En als 't dit jaar niet lukt,... dan in 2021!

Ook ik zal me bezighouden met de inhoud van de koorrepetities. Maar niet een surrogaat on-line. Daar geloof ik niet in. Geef me nog even tijd om iets te bedenken wat passend is, iets nieuws, want ergens voel ik dat er om een andere beweging gevraagd wordt.

Ik vraag mij werkelijk af of we onze wekelijkse routine moeten vangen in alternatieven. Moet alles doorgaan? Moet het allemaal hetzelfde blijven en de onmogelijkheden van nu ingevuld worden door vervanging via het internet? Misschien wordt er wel gevraagd om een moment van rust, van inkeer en bezinning. Gecomponeerde rust. Heel bewust en betrokken.

We staan aan het begin van de weken waarin geen enkele Matthaüs- of Johannes Passion zal klinken, geen enkel Stabat Mater, Via Crucis of Die sieben letzte Worte. Een cultureel en muzikaal vacuüm. Geen tweeënehalf, of meer dan drie uur luisteren of zingen in een volle kerk. Dit jaar is het overal stil in de kerken. En midden in de Matthaüs Passion klinkt er ook een stilte. Maakt de stilte dan geluid? Nee, dat niet, muziek bestaat bij de gratie van stilte.

Bach laat in het tumult van het verhaal de muziek zwijgen. Midden in de tekst *"...zijn bliksem en donder in wolken verdwenen?"* illustreert hij de stilte door een gecomponeerde rust, die lang moet worden aangehouden. Zolang als de akoestiek van de zaal of kerk waarin wordt uitgevoerd vraagt. De natuurlijke omstandigheden bepalen de lengte van de stilte. En daar moet je naar luisteren, daar moet je mee dealen, daar moet je oog en oor voor hebben en daar moet je je aan houden. Dat is bepalend.

We mogen tot stilstand komen, erop vertrouwen dat de maatregelen ons goed doen. Dat er niet gesold wordt met onze gezondheid. Ons overgeven aan de omstandigheden. Zoals ik laatst zag dat de paarden werkelijk stil stonden toen een rouwstoet voorbij trok. Een imposante stilte, die ook gracieus was. Het is stil op straat, stil in 't park en in het bos. Overal. Niet angstaanjagend, maar naar binnen gekeerd. Dat realiseerde mij vanmiddag toen ik door Park Sonsbeek fietste en er juist zoveel te horen is. De vogels zingen en je hoort er in de stilte veel meer zingen en kwetteren dan anders. Daarbij de helder blauwe lucht en de stralende zon.

Lente, een nieuw begin, nieuwe wegen. Een nieuwe lente waarin een nieuw geluid ontspringt vanuit haar kern: de stilte. Zoals de bloesem in de boom waar ik van bovenaf op kijk wanneer ik thuis naar buiten kijk.

Ik wens jullie een mooie week, Arno Vree